

Tildeling av tilskudd til ikke-kommunale barnehager Udir-7-2014

§ 3 Det kommunale tilskuddet til ordinær drift

Det kommunale tilskuddet skal dekke kostnader til ordinær drift i barnehagen som ikke dekkes av andre offentlige tilskudd og foreldrebetaling. Kostnader til ordinær drift omfatter driftskostnader, kapitalkostnader og administrasjonskostnader.

Det samlede offentlige tilskuddet til ikke-kommunale barnehager skal utgjøre samme andel av den gjennomsnittlige offentlige finansieringen av tilsvarende kommunale barnehager som året før. Tilskuddet skal utgjøre minimum 98 prosent av det som tilsvarende kommunale barnehager i gjennomsnitt mottar i offentlig finansiering.

Kommunen har ikke plikt til å gi tilskudd slik at det samlede offentlige tilskuddet til den ikke-kommunale barnehagen overstiger det tilsvarende kommunale barnehager i gjennomsnitt mottar i offentlig finansiering. Der den ikke-kommunale barnehagen har lavere foreldrebetaling enn i tilsvarende kommunale barnehager, har kommunen ikke plikt til å dekke differansen.

Tilskuddet skal begrenses oppad til at den ikke-kommunale barnehagen ikke får tilskudd for flere barn enn det er plass til innenfor barnehagens godkjenning. Store aktivitetsendringer i den ikke-kommunale barnehagen medfører at kommunen må beregne tilskuddet til

Til § 3:

Første ledd

Bestemmelsens første ledd tydeliggjør at det kommunale tilskuddet skal brukes til å dekke de ikke-kommunale barnehagenes kostnader til ordinær drift som ikke dekkes av andre offentlige tilskudd og foreldrebetaling. Bestemmelsen gir ikke kommunen plikt til å sørge for kostnadsdekning i den enkelte ikke-kommunale barnehage.

Med «kostnader til ordinær drift» menes driftskostnader, administrasjonskostnader og kapitalkostnader. I §§ 4 og 5 er det gitt egne beregningsregler for tilskuddet til disse tre kostnadselementene som til sammen utgjør «kostnader til ordinær drift».

Det følger av § 3 første ledd, at andre offentlige tilskudd som den ikke-kommunale barnehagen får til å dekke kostnader til ordinær drift i barnehagen, skal trekkes fra ved utmålingen av det kommunale tilskuddet etter forskriften.

Nedenfor er eksempler på støtte/tilskudd til ikke-kommunale barnehager, som regnes som offentlige tilskudd til ordinær drift, og som skal trekkes fra ved utmålingen av kommunalt tilskudd:

- Statlige og fylkeskommunale tilskudd til ordinær drift i barnehager.
- Midler som de statlige helseforetakene benytter til drift av barnehager (sykehusbarnehager). Kommunen kan derfor redusere det kommunale tilskuddet tilsvarende det helseforetaket benyttet på sykehusbarnehagene i 2003. Grunnen til at 2003-nivået på tilskuddet fra helseforetakene skal legges til grunn, er at det er dette nivået som er utgangspunktet for finansieringen av kommunene etter barnehageforliket. Det må legges til grunn for å sikre samsvar mellom rammefinansieringen og forskriftens regler for sykehusbarnehager.
- Indirekte offentlig økonomisk støtte til drift, for eksempel når barnehagen får gratis lokaler eller lokaler med husleie under markedsleie. Der det er kommunen selv som gir slik indirekte støtte, må vurderingen ta utgangspunkt i markedspris eller markedsleie for å finne andelen av offentlig tilskudd til «ordinær drift». Det er opp til barnehageeier å avgjøre om de ønsker å motta indirekte offentlig støtte. Kommunen kan ikke gjøre finansiering betinget av at barnehagen aksepterer slik indirekte støtte.

Nedenfor er eksempler på støtte/tilskudd til de ikke-kommunale barnehagene som ikke regnes som offentlige tilskudd til ordinær drift, og som ikke skal trekkes fra tilskuddet til de ikke-kommunale barnehagene:

- tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder
- integreringstilskudd ved bosetting av flyktninger
- tilskudd fra Sametinget til samisk barnehagetilbud
- tilskudd/midler som studentsamskipnadene benytter på studentbarnehager
- tilskudd barnehagen mottar for personer på attføring eller arbeidstrening
- direkte eller indirekte økonomisk støtte fra private aktører
- støtte til barn med nedsatt funksjonsevne
- støtte knyttet til vedtak om spesialpedagogisk hjelp

Andre ledd

Med "det samlede offentlige tilskuddet" i § 3 andre ledd menes den samlede offentlige finansieringen til den ikke-kommunale barnehagen etter forskriften.

Ved bruk av forskriften i 2015 vil "det samlede offentlige tilskuddet" tilsvare den tilskuddsandelen barnehagen fikk etter forskriften i 2014. I statsbudsjettet for 2014 ble det besluttet at minimumstilskuddet økes til 98 prosent fra 1. august 2014, jf. Innst. 16 S (2013-2014) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014).

Grunnlaget som andelen beregnes av, kan forandre seg fra år til år og er avhengig av kommunens ressursbruk i egne barnehager. Den ikke-kommunale barnehagen kan derfor motta et lavere eller høyere tilskudd i 2015 enn i 2014, selv om prosentandelen er lik i begge årene. En slik endring i tilskudd vil skyldes at kommunen har redusert eller økt ressursbruken i kommunale barnehager. Se nærmere om kommunens beregningsgrunnlag og beregning av tilskudd i kommentarene til §§ 4 og 5.

Nye barnehager som mottar tilskudd etter barnehageloven § 14 andre ledd, får i oppstartsåret dekket sine kostnader begrenset nedad til minimumsforpliktelsen og oppad til hundre prosent av det som tilsvarende barnehager eid av kommunen i gjennomsnitt mottar i offentlige tilskudd per heltidsplass. Den nyetablerte ikke-kommunale barnehagens

budsjett danner grunnlaget for fastsettelsen av barnehagens tilskuddsandel. Barnehager som skifter eierskap fra kommunalt til ikke-kommunalt eie etter 1. januar 2011 regnes som nye barnehager etter forskriften og omfattes av denne reguleringen.

Hvis en kommune avvikler alle kommunalt eide barnehager av en barnehagetype (ordinære barnehager, familiebarnehager eller åpne barnehager), skal de ikke-kommunale barnehagene av samme type fortsatt få tilskudd beregnet ut ifra samme prosentandel som året før. Prosentandelen skal da beregnes av de nasjonale satsene.

Tredje ledd

Det følger av tredje ledd at kommunen ikke har plikt til å gi tilskudd som innebærer at den samlede offentlige finansieringen av den ikke-kommunale barnehagen overstiger det som tilsvarende kommunale barnehager i gjennomsnitt mottar i offentlige tilskudd per heltidsplass. Dette innebærer at ikke-kommunale barnehager ikke har krav på mer enn hundre prosent.

Dersom foreldrebetalingen i ikke-kommunale barnehager settes lavere enn foreldrebetalingen i kommunens egne barnehager, har ikke kommunen plikt til å dekke differansen.

Kommunen skal utbetale refusjon til de ikke-kommunale barnehagene for reduksjonen i foreldrebetalingen som følger av moderasjonsordningene i forskrift om foreldrebetaling i barnehager. Dette gjelder uavhengig av forskrift om tilskudd til barnehager. Kommunen må sikre at refusjonen fullt ut dekker reduksjonen i foreldrebetalingen i de ikke-kommunale barnehagene.

Noen kommuner har ingen kommunale barnehager. Disse kommunene har ikke grunnlag for å beregne kostnadene i tilsvarende kommunale barnehager. Kommunen skal ved beregning av tilskudd bruke departementets fastsatte nasjonale satser for tilskudd til driftskostnader og tilskudd til kapitalkostnader. Nasjonale satser er omtalt i kommentarene til §§ 4 og 5.

Fjerde ledd

Det følger av fjerde ledd at en ikke-kommunal barnehage ikke skal få tilskudd for flere barn enn det er plass til innenfor barnehagens godkjenning. En barnehageeier som ønsker å utvide barnehagens kapasitet utover godkjenningen, må søke om ny godkjenning etter

barnehageloven §§ 10 eller 11. Deretter må eier søke om finansiering etter barnehageloven § 14 andre ledd.

Hvis den ikke-kommunale barnehagen har hatt «store aktivitetsendringer», medfører det at kommunen må beregne tilskuddet til barnehagen på nytt. Barnehageeier har plikt til å melde fra om slike endringer etter forskriften § 7. Formålet med regelen om endring i tilskudd på grunn av «store aktivitetsendringer», er å fange opp kvalifisert økning eller reduksjon i antall barn i den ikke-kommunale barnehagen sammenlignet med det som var utgangspunktet ved kommunens utmåling av tilskudd. I den konkrete vurderingen av om det foreligger «store aktivitetsendringer», må det tas høyde for barnehagens størrelse og barnetall. I § 7 er opprettelse eller nedleggelse av avdeling eller større gruppe nevnt som eksempel på «store aktivitetsendringer». Kommunen kan ikke fastsette en fast grense for hva som er «store aktivitetsendringer», da dette er en konkret vurdering som skal gjøres i den enkelte sak.